

พุทธวิธีการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด*
 BUDDHIST METHODS OF QUALITY ORGANIZATION MANAGEMENT
 OF PUBLIC COMPANIES

คณิตดา กรรณสูต, เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ
 Kanitda Kannasut, Kiettisak Suklueang
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 Mahachulalongkornrajavidyalaya University
 Corresponding Author E-mail: kanitda@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพุทธวิธีการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด และเพื่อนำเสนอรูปแบบพุทธวิธีการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 ตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและเชิงอนุมานด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และการวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 18 รูปหรือคน โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า 1. การปฏิบัติตามหลักพุทธวิธีการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้แก่ พุทธวิธีในการวางแผน พุทธวิธีการจัดองค์กร พุทธวิธีในการอำนวยความสะดวก พุทธวิธีในการกำกับดูแล และพุทธวิธีในการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด พบว่า พุทธวิธีการบริหาร และการบริหารงานตามหลักพระ 4 มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3. รูปแบบพุทธวิธีการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด คือ มีการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด 3 ด้าน และมีปัจจัยที่ช่วยให้เกิดการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพคือ พุทธวิธีการบริหาร และการบริหารงานตามหลักพระ 4

คำสำคัญ: พุทธวิธีการบริหารจัดการ; องค์กรคุณภาพ; พระ 4

Abstract

Objectives of this research article were to study the Buddhist method of quality organization management of a public company limited, to study the factors affecting the quality organization management of a public company limited, and to propose a Buddhist model of organizational quality management of a public company. Co., Ltd. This research was conducted by the mixed methods. The quantitative method collected data from 390 samples using questionnaires as a tool, analyzed data with descriptive and inferential statistics, using statistical analysis package. The qualitative research, data were collected by in-depth interviewing 18 key informants, analyzed data by content descriptive interpretation.

The results of the study were found that 1. The overall adherence to Buddhist principles of management was at a high level. When sorted by average value, they were Buddhist way of planning, Buddhist method of organization, Buddhist method of directing, Buddhist way of supervision and Buddhist methods of personnel management, respectively. 2. Factors affecting the quality organization management of public companies were found that Buddhist methods of management and the management according to the Pala 4 had a statistically significant influence on the management of the quality organization of public companies at the 0.01 level. 3. A model of Buddhist method of quality organization management of public company limited consisted of 3 aspects and there were factors that contributed to quality organization management. They were Buddhist method of administration and management according to Pala 4.

Keywords: Buddhist Methods; Quality Organization Management; Pala 4

บทนำ

สำหรับ บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทมหาชนได้จดทะเบียนก่อตั้งเป็นบริษัทจำกัดเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2501 ในนามบริษัทอิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด ด้วยทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 2 ล้านบาท โดยมีผู้เริ่มก่อตั้งบริษัท 2 ท่านคือนายแพทย์ชัยยุทธ วรรณสุต ชาวไทย และ จีออร์จิโอ แบลิงเจรี (Mr. Giorgio Berlingieri) ชาวอิตาเลียน มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินธุรกิจรับจ้างก่อสร้างทั่วไป ต่อมาเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2528 บริษัทฯ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 โปรดเกล้าพระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้เป็นบริษัทภายใต้พระบรมราชูปถัมภ์

(Royal Patronage by the King) และโปรดเกล้าพระราชทานครุฑพ่าห์ ให้เป็นศักดิ์และศรีจวบจนถึงปัจจุบัน บริษัทฯ ได้จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนเมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2537 และเข้าตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2537 บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับการบริหารงานโครงการก่อสร้างให้เสร็จทันเวลาและได้คุณภาพสูงจนปรากฏเป็นที่ยอมรับของเจ้าของงานทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาลทั้งในประเทศและต่างประเทศ มากกว่าครึ่งศตวรรษที่บริษัทได้บริหารโครงการก่อสร้างทั้งในและต่างประเทศบริษัทได้ก้าวสู่การเป็นผู้รับเหมาก่อสร้างที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย ซึ่งได้รับการยอมรับทั้งในเรื่องของขีดความสามารถในการก่อสร้าง การใช้นวัตกรรมในการดำเนินงานและการรับรองมาตรฐานระดับสากล อาทิ ISO 9001 มาตรฐานระบบบริหารงานคุณภาพที่กำกับดูแลทั้งการออกแบบ การพัฒนา การผลิต การติดตั้ง และการบริการ ISO 14001 มาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและ ISO 45001 มาตรฐานระบบจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มีทิศทางดำเนินงานไปในแนวทางที่จะทำให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินงานของบริษัท

คณะกรรมการบริษัท ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ คติพจน์ และกลยุทธ์ในการดำเนินงานของบริษัทฯ คือ วิสัยทัศน์ : มุ่งสู่การเป็นบริษัทก่อสร้างชั้นนำในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พันธกิจ : เป็นบริษัทรับเหมาก่อสร้างครบวงจรที่มีประสบการณ์และความชำนาญในงานก่อสร้างทุกประเภท มีความพร้อมที่จะสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นโครงการขนาดใหญ่หรือใช้เทคนิคขั้นสูงโดยการประมูลงานในราคาที่สามารถแข่งขันได้ มีความรับผิดชอบในงานก่อสร้างให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานสากลและก่อสร้างเสร็จทันเวลาภายในงบประมาณที่กำหนด รักษาภาพลักษณ์ของความเป็นผู้นำของบริษัทก่อสร้าง สร้างความพึงพอใจในระดับสูงสุดให้แก่ลูกค้า ใช้ศักยภาพของบริษัทในการขยายธุรกิจรับเหมาก่อสร้างไปยังต่างประเทศเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะในแถบภูมิภาคเอเชีย คติพจน์ : ยึดมั่นในสัญญา สร้างความไว้วางใจใส่ใจคุณภาพ กลยุทธ์ : สร้างความไว้วางใจและความน่าเชื่อถือของบริษัทด้วยการทำงานให้มีคุณภาพการส่งมอบงานก่อสร้างให้เสร็จทันเวลาที่กำหนดพร้อมคุณภาพงานที่ได้มาตรฐานพัฒนาเทคโนโลยีในการก่อสร้างด้วยเทคนิคขั้นสูงให้ทันสมัยพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพการบริหารจัดการขององค์กร และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ทันสมัยและต่อเนื่อง (บมจ. อิตาเลียนไทย ดีเวล๊อปเมนต์, 2562)

นอกจากนี้ยังมีความเสี่ยงหลายอย่างที่อาจเป็นปัญหาให้กับบริษัทได้ทั้งเรื่อง 1) รายได้และโอกาสในการเติบโตของรายได้ของบริษัทฯ ขึ้นอยู่กับสัญญาที่ทำกับภาครัฐซึ่งขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลและเศรษฐกิจของประเทศเป็นหลัก 2) งานก่อสร้างโครงการระบบสาธารณูปโภคที่บริษัทรับดำเนินงานมีความเสี่ยง ซึ่งอาจส่งผลกระทบในทางลบต่อธุรกิจสถานะทางการเงิน การดำรงอัตราส่วนทางการเงินผลการดำเนินงานและโอกาสของบริษัท 3) หากบริษัทไม่สามารถประมาณการความเสี่ยงรายได้ หรือต้นทุนของสัญญาโดยรวมได้อย่างถูกต้องหรือไม่สามารถตกลงราคามูลค่าของงานที่ได้ดำเนินการแล้ว เนื่องจากค่าส่งเปลี่ยนแปลงที่ไม่ได้รับการอนุมัติ บริษัทอาจได้รับผลกำไรต่ำกว่าที่คาดไว้ หรืออาจขาดทุนจากสัญญา 4) ธุรกิจของบริษัทขึ้นอยู่กับลูกค้าในจำนวนจำกัด 5) การดำเนินงานเสร็จไม่ทันตามกำหนดในสัญญาอาจทำ

ให้บริษัทต้องชดใช้ค่าเสียหายจากการผิดสัญญา 6) การดำเนินงานในโครงการของบริษัททำให้บริษัทมีความเสี่ยงต่อการเรียกร้องให้รับผิดชอบ 7) ผลการดำเนินงานของบริษัทขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการที่บริษัทได้รับงานสัญญาใหม่ และระยะเวลาการดำเนินงานตามสัญญาดังกล่าว 8) บริษัทอาจไม่สามารถรับรู้มูลค่าตามสัญญาของโครงการหรือมูลค่าของรายได้ตามมูลค่าของงานที่มีอยู่ในมือ 9) หากบริษัท ไม่ได้รับหนังสือค้ำประกัน (Bond) และการสนับสนุนทางการเงินจากสถาบันการเงินอาจจำกัดความสามารถของบริษัทในการได้รับสัญญาใหม่ 10) บริษัทอาจต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรง ซึ่งอาจทำให้บริษัทมีส่วนแบ่งการตลาดและกำไรลดลง เป็นต้น ทั้งหมดที่ยกมาล้วนอาจเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้หากการบริหารจัดการเกิดความผิดพลาดขึ้น ดังนั้น บมจ. อิตาเลียนไทย ดีเวล๊อปเมนต์ ซึ่งได้ก่อตั้งมามากกว่าครึ่งศตวรรษเป็นที่ยอมรับและไว้วางใจทั้งจากภาครัฐและเอกชน การบริหารจัดการองค์กรคุณภาพจึงมีความสำคัญมากและโดยเฉพาะพุทธวิถีการบริหารหรือวิธีการในการบริหารของพระพุทธเจ้า ที่พระองค์ทรงใช้ในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ซึ่งดำรงสืบต่อมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า 2,500 ปีเป็นข้อมูลให้เราได้ศึกษาเรื่องพุทธวิถีบริหาร การศึกษาพุทธวิถีบริหารในครั้งนี้ ของนักบริหารมืออยู่ 5 ประการตามคำย่อในภาษาอังกฤษว่า POSDC (พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจิตโต), 2549) ประกอบด้วย 1) Planning หมายถึง การวางแผน 2) Organization หมายถึง การจัดองค์กร 3) Staffing หมายถึง งานบุคลากร 4) Directing หมายถึง การอำนวยการ 5) Controlling หมายถึง การกำกับดูแล พระองค์มีแนวทางในการบริหารคณะสงฆ์ที่สามารถประกาศพระพุทธศาสนาและเผยแผ่มาได้จนถึงปัจจุบัน

จากความสำคัญของปัญหาและเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเกี่ยวกับพุทธวิถีการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด โดยการศึกษาครั้งนี้ได้นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้ามามีบูรณาการกับศาสตร์ทางตะวันตกเพื่อให้เห็นถึงแนวทางการบริหารงานตามแนวพุทธโดยอาศัยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาด้านการบริหาร โดยศึกษาเกี่ยวกับพุทธวิถีการบริหาร และการบริหารงานตามหลักพระ 4 ประกอบด้วย ปัญญาพล วิริยะพล อดิชาพล สังคหพล มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด หรือไม่ว่าอย่างไร ผลจากการศึกษาครั้งนี้จะทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับพุทธวิถีการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพ โดยอาศัยการบูรณาการระหว่างศาสตร์ตะวันตกกับหลักธรรมในพระพุทธศาสนา และช่วยให้นักวิจัย นักวิชาการ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ อันเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาวิจัยเชิงลึก และการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพองค์กรตามแนวพุทธที่นำเสนอต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริหารจัดการองค์คุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการองค์คุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบพฤติกรรมการบริหารจัดการองค์คุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบของการวิจัย เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิจัยโดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) มีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ มุ่งเน้นการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) มีแบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียว ศึกษาสภาวะการณ์โดยไม่มี การทดลอง

ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรของ บมจ. อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ ประกอบด้วย ผู้บริหาร พนักงาน ในเครือ บมจ. อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ จำนวน 16,210 คน (บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ จำกัด (มหาชน), 2564) คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 คน

2) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูง จำนวน 6 คน ผู้บริหารระดับปฏิบัติการ จำนวน 3 คน ตัวแทนพนักงาน ลูกจ้าง จำนวน 4 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนาจำนวน 2 รูป รวมทั้งหมด 18 รูปหรือคน

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย ในการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย 1) ปัจจัยส่วนบุคคล 2) พฤติกรรมการบริหาร 3) การบริหารงานตามหลักพระ 4 และ 4) การบริหารจัดการองค์คุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด ในการวิจัยเชิงคุณภาพใช้แบบ สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือตรวจสอบความสอดคล้องของเครื่องมือตาม วัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และทำการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของการ วิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรของ บมจ. อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ ประกอบด้วย ผู้บริหาร พนักงาน ในเครือ บมจ. อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ จำนวน 390 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพศึกษาข้อมูลจากเอกสาร นโยบายที่เกี่ยวข้อง และเก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 18 รูปหรือคน

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยใช้ค่าความถี่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานใช้การวิเคราะห์การถดถอย พหุคูณแบบปกติ (Stepwise MRA) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และศึกษาภาคสนามด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อยืนยันผลการศึกษาเชิงปริมาณจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมวิธีการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมวิธีการบริหาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักพฤติกรรมวิธีการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D.=0.576) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยพบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้านได้แก่ พฤติกรรมวิธีการวางแผน ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมาคือพฤติกรรมวิธีการจัดองค์กร ($\bar{X} = 3.92$) พฤติกรรมวิธีการอำนวยการ ($\bar{X} = 3.71$) พฤติกรรมวิธีการกำกับดูแล ($\bar{X} = 3.66$) และพฤติกรรมวิธีการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.62$) ตามลำดับ

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด จากการทดสอบสมมติฐานพบผลการศึกษาดังนี้

สมมติฐานที่ 1 พฤติกรรมวิธีการบริหาร ประกอบด้วย พฤติกรรมวิธีการวางแผน พฤติกรรมวิธีการจัดองค์กร พฤติกรรมวิธีการบริหารงานบุคคล พฤติกรรมวิธีการอำนวยการ พฤติกรรมวิธีการกำกับดูแล อย่างน้อย 1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงพฤติกรรมวิธีการบริหารที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด

ตัวแปรพฤติกรรมวิธีการบริหาร	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
พฤติกรรมวิธีการอำนวยการ (X14)	.266	.053	.283	5.002**	.000
พฤติกรรมวิธีการจัดองค์กร (X12)	.201	.061	.205	3.272**	.001
พฤติกรรมวิธีการกำกับดูแล (X15)	.152	.036	.200	4.231**	.000
พฤติกรรมวิธีการวางแผน (X11)	.144	.048	.154	3.006**	.003
พฤติกรรมวิธีการบริหารงานบุคคล (X13)	.013	.021	.025	.615	.539
ค่าคงที่ (Constant)	1.039	.146		7.093**	.000

Multiple R = .724^d R Square = .525 Adjusted R Square = .520 Std. Error = .400
 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 พบว่าพุทธรูปวิธีการบริหารสามารถร่วมกันทำนายการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด ได้ร้อยละ 52.0 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าพุทธรูปวิธีการอำนวยการ สามารถทำนายการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด ได้ร้อยละ 28.3 รองลงมาคือ พุทธรูปวิธีการจัดองค์กร สามารถทำนายได้ร้อยละ 20.5 อันดับสามคือพุทธรูปวิธีการกำกับดูแล สามารถทำนายได้ร้อยละ 20.0 และพุทธรูปวิธีการวางแผน สามารถทำนายได้ร้อยละ 15.4 ตามลำดับ ซึ่งสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$\hat{y} = 1.039 + .266X_{14} + .201X_{12} + .152X_{15} + .144X_{11}$$

$$Z = .283X_{14} + .205X_{12} + .200X_{15} + .154X_{11}$$

สมมติฐานที่ 2 การบริหารงานตามหลักพละ 4 ประกอบด้วย ปัญญาพละ วิริยะพละ อดิเรกพละ สังคหพละ อย่างน้อย 1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การบริหารงานตามหลักพละ 4 ประกอบด้วย ปัญญาพละ วิริยะพละ อดิเรกพละ สังคหพละ อย่างน้อย 1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด

ตัวแปรการบริหารงานตามหลักพละ 4	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ปัญญาพละ (X21)	.381	.041	.416	9.358**	.000
อดิเรกพละ (X23)	.175	.047	.186	3.759**	.000
สังคหพละ (X24)	.165	.038	.200	4.390**	.000
วิริยะพละ (X22)	.058	.028	.090	2.107*	.036
ค่าคงที่ (Constant)	1.007	.140		7.183**	.000

Multiple R = .704^d R Square = .548 Adjusted R Square = .543 Std. Error = .390

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 การบริหารงานตามหลักพละ 4 สามารถร่วมกันทำนายการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด ได้ร้อยละ 54.3 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัญญาพละ สามารถทำนายการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด ได้ร้อยละ 41.6 รองลงมาคือ อดิเรกพละ สามารถทำนายได้ร้อยละ 18.6 อันดับสามคือ สังคหพละ สามารถทำนายได้ร้อยละ 20.0 และวิริยะพละ สามารถทำนายได้ร้อยละ 9.0 ตามลำดับ ซึ่งสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$\hat{y} = 1.007 + .381X_{21} + .175X_{23} + .165X_{24} + .058X_{22}$$

$$Z = .416X_{21} + .186X_{23} + .200X_{24} + .090X_{22}$$

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 รูปแบบพุทธวิธีในการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด มีดังนี้

การบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด 3 ด้านคือ การพัฒนาระบบบริหารงานคุณภาพตามมาตรฐานสากล การพัฒนาระบบการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กร และการพัฒนาระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

การบริหารจัดการองค์กรคุณภาพจะเกิดขึ้นได้ด้วยอาศัยหลักผล 4 มี 1) ปัญญาผล (กำลังความรู้หรือความฉลาด) 2) วิริยะผล (กำลังแห่งความเพียร) 3) อดิวิชัยผล (กำลังงานที่ไม่มีโทษหรือความสุจริต) 4) สังคหผล (กำลังสงเคราะห์หรือการช่วยเหลือ)

มีพุทธวิธีในการบริหารเป็นส่วนฐานค้ำยันให้องค์กรพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ คือ 1) พุทธวิธีในการวางแผน โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมายที่ชัดเจน 2) พุทธวิธีในการจัดการองค์กร โดยมีโครงสร้างสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน 3) พุทธวิธีในการบริหารงานบุคคล การสรรหา คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ คู่คุณธรรมปฏิบัติตามหลักศีล 5 พัฒนางานเป็นทีม 4) พุทธวิธีในการอำนวยการ โดยผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์และเป็นแบบอย่างที่ดี มีความซื่อสัตย์ 5) พุทธวิธีในการกำกับดูแล โดยมีกฎ ระเบียบที่ชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ พุทธวิธีในการบริหาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักพุทธวิธีในการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านได้แก่ พุทธวิธีในการวางแผน รองลงมาคือพุทธวิธีในการจัดองค์กร อันดับสามคือพุทธวิธีในการจัดองค์กร พุทธวิธีในการกำกับดูแล และพุทธวิธีในการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าพุทธวิธีในการบริหารนั้นมีความสำคัญและเป็นหัวใจหลักในการบริหารองค์กรให้องค์กรเกิดการพัฒนาและมีคุณภาพได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาศรีอรุณ คำโท (2559) ที่พบว่า พุทธวิธีในการบริหารสำหรับองค์กรภาครัฐสมัยใหม่ โดยทำหน้าที่ของนักบริหารมาวิเคราะห์เชิงพุทธศาสนา ประกอบด้วย 1) พุทธวิธีในการวางแผน 2) พุทธวิธีในการจัดองค์กร 3) พุทธวิธีในการบริหารบุคคลากร 4) พุทธวิธีในการอำนวยการ และ 5) พุทธวิธีในการกำกับดูแล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐิติทัศน์ นิพนธ์พิทยา (2562) ที่พบว่า กระบวนการบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การบังคับบัญชาสั่งการ การประสานงาน การควบคุม ส่งผลต่อทรัพยากรมนุษย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1) พุทธวิธีในการบริหารสามารถร่วมกันทำนายการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด ได้ร้อยละ 52.0 (Adj. $R^2=0.520$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พุทธ

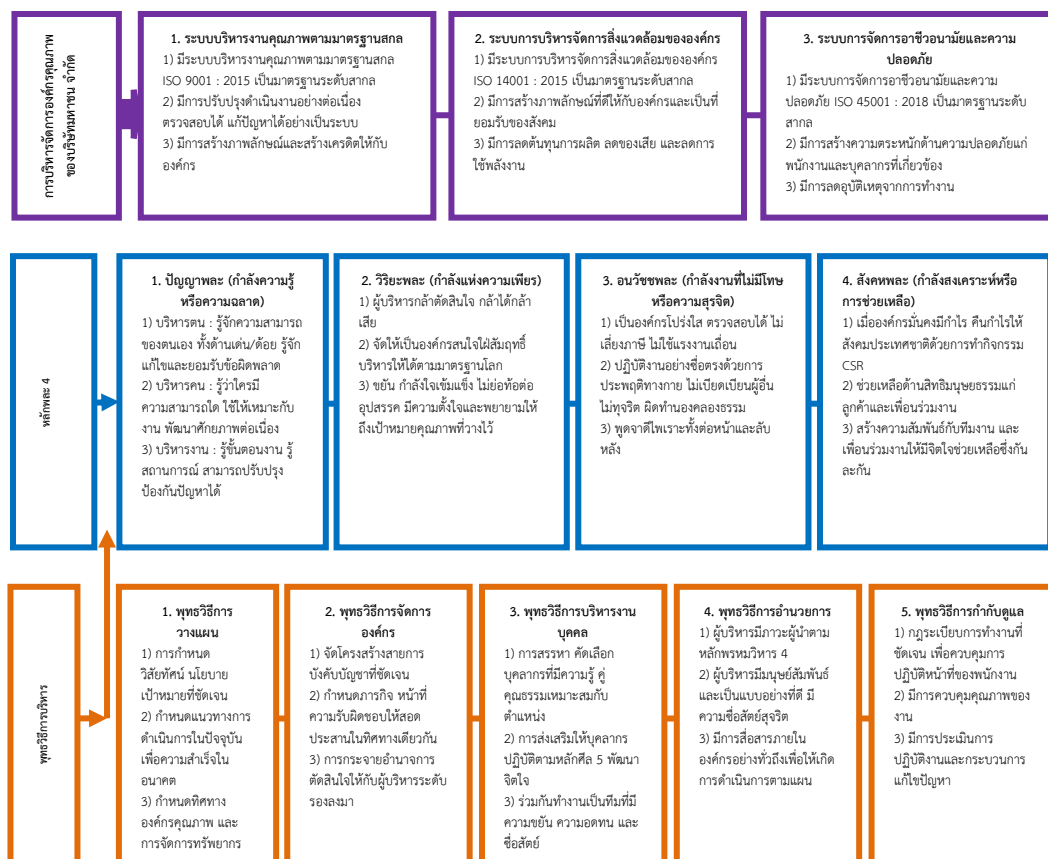
วิธีในการอำนวยการ สามารถทำนายการบริหารจัดการองค์รคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด ได้ร้อยละ 28.3 รองลงมาคือ พุทธวิธีการจัดการองค์ร สามารถทำนายได้ร้อยละ 20.5 อันดับสามคือพุทธวิธีในการกำกับดูแล สามารถทำนายได้ร้อยละ 20.0 และพุทธวิธีในการวางแผน สามารถทำนายได้ร้อยละ 15.4 ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงชัย คล้ายแสง (2562) ที่พบว่า การนำหลักธรรมอิทธิบาท 4 มาบูรณาการกับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้วยเป็นการใช้หลักธรรม นำหลักการพัฒนา ประกอบด้วย 1) ฉันทะ ร่วมตัดสินใจ ด้วยความรัก คือ การวางแผน (Planning) 2) วิริยะ เพียรพัก ร่วมพัฒนา คือ การลงมือทำ (Doing) 3) วิมังสา พิจารณา ร่วมประเมินผล คือ การปรับปรุง (Acting) 4) จิตตะ ตั้งใจตน รับผลพอประมาณ คือ การติดตามตรวจสอบ (Checking) ซึ่งจะทำให้การพัฒนาประสบความสำเร็จ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูษิต วิเศษคามินทร์ (2563) ที่พบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการนำนโยบายการแก้ปัญหาจากราจรไปปฏิบัติของกองบังคับการตำรวจจราจร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับความสำคัญดังนี้คือ การวางแผน การควบคุม และการจัดการองค์ร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adj. R²) เท่ากับ .414

2) การบริหารงานตามหลักพละ 4 สามารถร่วมกันทำนายการบริหารจัดการองค์รคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด ได้ร้อยละ 54.3 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัญญาพละ สามารถทำนายการบริหารจัดการองค์รคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด ได้ร้อยละ 41.6 รองลงมาคือ อนุวัชพละ สามารถทำนายได้ร้อยละ 18.6 อันดับสามคือ สังคพละ สามารถทำนายได้ร้อยละ 20.0 และ วิริยะพละ สามารถทำนายได้ร้อยละ 9.0 ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณภัทร ปินทรรัตน์ (2555) ที่พบว่า 1) หลักธรรมพละ 4 ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้นำองค์กร มี 4 คุณลักษณะ คือ (1) ปัญญาพละ-คุณลักษณะทางด้านสติปัญญา ความรอบรู้ เกลียวฉลาดรอบคอบ ในการตัดสินใจและสั่งการ (2) วิริยะพละ-คุณลักษณะทางด้านความขยันอดทน ความอดุสาหะ บากบั่นไม่ย่อท้อ เมื่อพบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานก็สามารถปลุกปลอบใจตนเองได้และมีกำลังใจดี (3) อนุวัชพล-คุณลักษณะทางด้านการงานไม่มีโทษ ความซื่อสัตย์สุจริตยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมในการประกอบกิจการ ไม่เป็นโทษหรือเบียดเบียนผู้อื่นให้ได้รับความเดือดร้อน (4) สังคพละ-คุณลักษณะทางด้านมนุษยสัมพันธ์สร้างหลักมนุษยสัมพันธ์ที่ดีด้วยวัตถุ 4 ประการ ได้แก่ การให้ การใช้วาจาเป็นมิตร สุภาพอ่อนหวาน การบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม และการวางตน เหมาะสมถูกต้องดีงาม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรณัฐ โรจนประภา (2559) ที่พบว่า ในส่วนการวิเคราะห์หลักพุทธธรรม คือ หลักพละ 4 ซึ่งสอดคล้องกับโลกยุคข้อมูลข่าวสารที่ต่อมาจากโลกทุนนิยมนี้มาก เพราะเป็นหลักที่มีเป้าหมายปรองดองนำพาไปสู่สันติสุขตามหลักอรรถปริวรรตด้วยการใช้ปัญญาระดับประสบการณ์ตรงที่ถูกต้องไวใจได้มากกว่าปัญญาระดับการจำ หรือการคิดคำนวณ ทั้งยังมีหลักยึดด้านความกล้ากระทำสิ่งที่ถูกต้องที่พิจารณาดีแล้ว กับหลักความเพียรไม่ท้อถอยในการไปสู่เป้าหมายทำให้พละ 4 นี้เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการสร้างสังคมแห่งสัมมาปัญญา

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ 1) การบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด 3 ด้านคือ การพัฒนาระบบบริหารงานคุณภาพตามมาตรฐานสากล การพัฒนาระบบการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กร และการพัฒนาระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย 2) การบริหารจัดการองค์กรคุณภาพจะเกิดขึ้นได้ด้วยอาศัยหลักผล 4 มี (1) ปัญญาผล (กำลังความรู้หรือความฉลาด) (2) วิริยะผล (กำลังแห่งความเพียร) (3) อนวัชผล (กำลังงานที่ไม่มีโทษหรือความสุจริต) (4) สังคหผล (กำลังสงเคราะห์หรือการช่วยเหลือ) 3) มีพุทธวิธีการบริหารเป็นส่วนฐานค้ำยันให้องค์กรพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ คือ (1) พุทธวิธีการวางแผน (2) พุทธวิธีการจัดการองค์กร (3) พุทธวิธีการบริหารงานบุคคล (4) พุทธวิธีการอำนวยการ และ (5) พุทธวิธีการกำกับดูแล สอดคล้องกับงานวิจัยของพัทธัญพร พิพิธวรโกศล (2564) ที่พบว่า รูปแบบการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อเพิ่มผลิตภาพในการปฏิบัติราชการของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี มีองค์ประกอบของการเพิ่มผลิตภาพในการปฏิบัติราชการของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4 ด้านคือ 1) ด้านจัดทำแผนการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน 2) ด้านการให้ความสำคัญต่อการเพิ่มผลิตภาพ 3) ด้านการนำรูปแบบการใช้บริการร่วมกัน 4) ด้านการสร้างและพัฒนาแนวคิดนวัตกรรม และมีปัจจัยภายนอกที่เป็นตัวส่งเสริมให้เกิดการเพิ่มผลิตภาพในการปฏิบัติราชการประกอบด้วย การจัดการภายในองค์กรทั้ง 5 ด้าน (การพัฒนาทรัพยากรบุคคล ความผูกพันต่อองค์กร บรรยากาศองค์กร พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร และวัฒนธรรมองค์กร) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานหลักอิทธิบาท 4 (ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา) และปัจจัยค้ำจุน (เงินเดือนและผลตอบแทนอื่น โอกาสความก้าวหน้าในอนาคต สถานะของอาชีพ สภาพการทำงาน ความมั่นคงในการทำงาน)

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการวิจัยสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบพุทธวิธีการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด ได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากแผนภาพองค์ความรู้จากการวิจัย สามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ดังต่อไปนี้การบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด 3 ด้านคือ การพัฒนาระบบบริหารงานคุณภาพตามมาตรฐานสากล ISO 9001: 2015 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กร ISO 14001: 2015 และการพัฒนาระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ISO 45001: 2018

การบริหารจัดการองค์กรคุณภาพจะเกิดขึ้นได้ด้วยอาศัยหลักพละ 4 มี 1) ปัญหาพละ (กำลังความรู้หรือความฉลาด) สามารถบริหารตน บริหารคน บริหารงาน เชี่ยวชาญการเรียนรู้ ควบคุมการฝึกอบรม 2) วิริยะพละ (กำลังแห่งความเพียร) ต้องกล้าตัดสินใจ กล้าได้กล้าเสียมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ขยัน กำลังใจเข้มแข็ง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรัก และ

สื่อสารอย่างทั่วถึง 3) อนุรักษ์พล (กำลังงานที่ไม่มีโทษหรือความสุจริต) โปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่ใช้แรงงานเถื่อน ไม่ทุจริตผิดทำนองคลองธรรม พุดจาไพเราะทั้งต่อหน้าและลับหลัง ไม่ยุ่งเกี้ยวบายนุช รวมทั้งเรียนรู้และแก้ไข 4) สังคหพล (กำลังสงเคราะห์หรือการช่วยเหลือ) คือ เอื้อเพื่อให้สังคมและประเทศชาติ ช่วยเหลือลูกค้าและเพื่อนร่วมงาน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทีมงานมีวัฒนธรรมความร่วมมือ ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันเสมือนครอบครัว

มีพุทธวิธีการบริหารเป็นส่วนฐานค้ำยันให้องค์กรพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ คือ 1) พุทธวิธีการวางแผน โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมายที่ชัดเจน ดำเนินการเพื่อความสำเร็จในอนาคต กำหนดทิศทางองค์กรคุณภาพและการจัดการทรัพยากร การจัดการบุคลากรให้เหมาะสม รองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างดี 2) พุทธวิธีการจัดการองค์กร โดยมีโครงสร้างสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน กำหนดภารกิจ หน้าที่ ความรับผิดชอบในทิศทางเดียวกัน กระจายอำนาจการตัดสินใจ มีความยืดหยุ่น และปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับแผนนโยบายขององค์กร 3) พุทธวิธีการบริหารงานบุคคล การสรรหา คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ คู่คุณธรรมปฏิบัติตามหลักศีล 5 พัฒนางานเป็นทีม มีความขยัน อดทนและซื่อสัตย์ มีสุขภาพกายใจที่ดี และรักษาผู้มีความรู้ ความสามารถ 4) พุทธวิธีการอำนวยการ โดยผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์และเป็นแบบอย่างที่ดี มีความซื่อสัตย์สุจริต มีการสื่อสารอย่างทั่วถึง ส่งเสริมกิจกรรมมนุษยสัมพันธ์ สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน 5) พุทธวิธีการกำกับดูแล โดยมีกฎระเบียบที่ชัดเจน มีการควบคุมคุณภาพ มีการประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผล มีกลไกการวัดผลที่โปร่งใส รวมทั้งให้ผลตอบแทนและบทลงโทษ

พุทธวิธีการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด จากการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย 1) การปฏิบัติตามหลักพุทธวิธีการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้แก่ พุทธวิธีในการวางแผน พุทธวิธีการจัดองค์กร พุทธวิธีการจัดองค์กร พุทธวิธีในการกำกับดูแล และพุทธวิธีในการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด พบว่า พุทธวิธีการบริหาร และการบริหารงานตามหลักพล 4 มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3) รูปแบบพุทธวิธีการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด คือ มีการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพของบริษัทมหาชน จำกัด 3 ด้าน และมีปัจจัยที่ช่วยให้เกิดการบริหารจัดการองค์กรคุณภาพคือ พุทธวิธีการบริหาร และการบริหารงานตามหลักพล 4

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การบริหารงานบุคคลจากการศึกษาพบว่าไม่ได้ส่งผลต่อการบริหารจัดการองค์กร คุณภาพดั่งนั้น บริษัทในเครือ บมจ. อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ จำกัด (มหาชน) ควรกำหนด นโยบายการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตามหลักศีล 5 พัฒนาจิตใจ และเป็นผู้ให้ทาน
2. บริษัทในเครือ บมจ. อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ จำกัด (มหาชน) ควรส่งเสริมให้ บุคลากรมีสุขภาพกาย ใจที่ดีในการทำงาน และการสร้างหลักประกันธำรงรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มี ความรู้และความสามารถ
3. บริษัทในเครือ บมจ. อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ จำกัด (มหาชน) ควรมีการกำหนด ผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมกรณีผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติได้ดีกว่าข้อตกลงที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ในระบบบริหารงานคุณภาพตามมาตรฐานสากล ควรมีการจัดการฐานข้อมูลของ องค์กรให้มีความรู้ของงานด้านต่างๆ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานใหม่ได้เรียนรู้และนำไปใช้ได้ และพัฒนา ต่อยอดให้เกิดประสิทธิผลเพิ่มขึ้น
2. ควรมีการจัดทดสอบความรู้ ความสามารถให้บุคลากรเป็นระยะเพื่อให้เกิดการพัฒนา ตนเองในการปฏิบัติงานให้มีเหมาะสมกับความสามารถของตน
3. ควรส่งเสริมหลักพรหมวิหาร 4 ให้กับผู้บริหารในทุกระดับเพราะการใช้ธรรมเป็นหลัก ในการบริหาร จะทำให้เกิดความโปร่งใส มีหลักบรรษัทภิบาล สร้างความเชื่อมั่นต่อผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่องค์กร นำพาองค์กรไปสู่องค์กรคุณภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาทุน มนุษย์ ของภาคเอกชนกับภาครัฐ เพื่อให้เห็นช่องว่างและแนวทางในการพัฒนาของภาคส่วน ต่าง ๆ ได้
2. ควรส่งเสริมให้มีการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นตัวแปรในการวิจัยใน องค์กรภาคเอกชนมากขึ้น และนำหลักธรรมมาเป็นเครื่องชี้วัดทางการบริหารและนำไปสู่การวิจัย ในระดับสากล

เอกสารอ้างอิง

จิตติทัตน์ นิพนธ์พิทยา. (2562). รูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- ธงชัย คล้ายแสง. (2562). การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาโดยการบูรณาการหลักพุทธธรรมของ จังหวัดบุรีรัมย์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ณภัทร ปิณฑรัตน์. (2555). คุณลักษณะของผู้นำองค์กรตามหลักพละ 4 ในธุรกิจประกันภัย (รายงานวิจัย). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- บมจ. อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์. (2562). ปัจจัยความเสี่ยง. กรุงเทพฯ: เอกสารเผยแพร่.
- _____. (2562). แบบแสดงรายการประจำปี. กรุงเทพฯ: เอกสารเผยแพร่.
- _____. (2564). ข้อมูลบริษัท. สืบค้น 4 มกราคม 2564, จาก www.itd.co.th/th/about-itd.php
- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจิตโต). (2549). พุทธวิธีในการบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาศรีอรุณ คำโท. (2559). พุทธวิธีทางการบริหารสำหรับองค์กรภาครัฐสมัยใหม่. วารสารวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 3(3), 1-10.
- พัทธัญพร พิพิธวรโกสิน. (2564). การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพในการปฏิบัติราชการของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ภูษิต วิเศษคามินทร์. (2563). ประสิทธิผลการนำนโยบายการแก้ปัญหาจราจรไปปฏิบัติของกองบังคับการตำรวจจราจร (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วีรณัฐ โรจนประภา. (2559). การนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสังคมแห่งสันมาปัญญาใน ประเทศไทย. วารสารวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต, 12(3), 217-231.

Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. New York: Harper & Row.

